

Verslag regiovergadering KFPS Het Friesche Paard

Datum	:	woensdag 17 november 2021
Tijd	:	20.00 – 22.00
Locatie	:	Online via MS Teams
Aantal regioleden		24 aanmeldingen
Voorzitter		Karin Hendriks
Bestuur KFPS	:	Jan Raaijmakers
Kantoor		Nynke Bakker
Fokkerijraad		Udo de Haan
Notulen	:	Ellen Rietveld (Hét Notulistenteam)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 20.05 uur en heet de aanwezigen welkom. Gezien de huidige ontwikkelingen rond corona is niet bekend wanneer een fysieke vergadering wel weer kan plaatsvinden. In het licht van de ledenraad volgende week vrijdag is het nuttig dat deze vergadering door gaat.

Afgesproken wordt dat degenen die niet aan het woord zijn hun microfoon uitzetten. Voor het stellen van een vraag kan via Teams een hand worden opgestoken.

2. Mededelingen

- a. Jan Raaijmakers stelt zichzelf voor. Hij is een van de ledenraadsleden die vanuit de Ledenraad deel is gaan uitmaken van het bestuur.
- b. Twee weken terug vond een gesprek plaats met de oude leden van de hengstenkeuringscommissie. Afgesproken is hier verder mee te gaan. Vanuit het rapport Mastenbroek is de hengstenkeuringscommissie niet buiten hun boekje gegaan. Zij hebben zich aan de statuten en reglementen gehouden. Er was geen overeenstemming over de uitkomst, maar dit staat los van het feit dat niemand buiten zijn bevoegdheden heeft gehandeld. Dit geldt ook voor de Ledenraad. Ook zij hebben zich gehouden aan de statuten en reglementen, maar de druk werd steeds hoger. Het probleem was op dat moment dat het bestuur de brug naar de Ledenraad niet geslagen kreeg. Het ging fout in de communicatie. Deze mensen hebben meerdere jaren goed werk verricht. Er zal nog op een nette manier afscheid van hen worden genomen, zodra de omstandigheden dat toelaten.

3. Ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken.

4. Actuele zaken

- a. Op 13 november zijn zes hengsten aangewezen zodat er weer mogelijkheden voor de fokkerij zijn.
- b. De catalogi voor de 1^e bezichtiging in Harich zijn rondgestuurd naar de inzenders. Dit zal werken op dezelfde manier als vorig jaar: voor en na de middag een groep, er wordt per stal of twee stallen gewerkt. Er is bij de gemeente een verzoek ingediend om publiek te mogen toelaten. Hier is nog geen uitsluitsel over. Het zou betekenen dat er geplaatste plaatsen gelden, en dat men zich vooraf moet aanmelden.

- Op deze manier zouden maximaal 1250 gasten ontvangen mogen worden, wat ruimschoots voldoende is voor de eerste bezichtiging. Zodra de uitkomst van de gemeente bekend is wordt hierover gecommuniceerd.
- c. Inzake de procedure rond de aanstelling van een nieuwe directeur vertelt Jan Raaijmakers dat bewust eerst de andere twee vacatures zijn ingevuld.
 - d. Er is besloten om op korte of lange termijn naar een nieuw kantoor te gaan. Het huidige kantoor in Drachten wordt gehuurd. Het contract is al een paar jaar afgelopen. Het wordt steeds verlengd, maar er wordt geen onderhoud gepleegd. Er vindt nu een oriëntatie plaats.
 - e. Inzake de hengstenkeuring op 13 t/m 15 januari 2022 wordt per week bepaald of verder wordt gegaan met de voorbereiding. Een hengstenkeuring komt er altijd. Binnenkort besluit het bestuur of de Proms door gaat. Stichting Faderpaard is bereid gevonden de helft van een eventueel nadelig saldo van de Proms betalen, tot een maximum bedrag. In het begin liep de kaartverkoop gen storm. Inmiddels is de zaterdag bijna uitverkocht.
 - f. Per 1 december 2021 start Geertje Swart als manager keuringszaken. Arie Hamoen is bereid gevonden haar, waar nodig, met zijn ruime ervaring bij KWPN te ondersteunen, en zijn kennis te delen met de mensen van het stamboek, de fokkerijraad, het bestuur en de hengstenkeuringscommissie. Het bestuur vindt het belangrijk dat de keuring nu wel gaat slagen, nadat dit tweemaal minder goed is verlopen.

5a. Vaststellen verslag vorige vergadering

Allen hebben het verslag van 2019 ontvangen. Niet iedereen heeft het verslag van de online vergadering van mei 2021 ontvangen.

Henny Vloedgraven stelt een vraag over de statiegeldregeling (pagina 6). Bij de bespreking van de administratiekosten komt Jan Raaijmakers hierop terug.

Er zijn verder geen opmerkingen over het verslag.

5b. Terugkoppeling verslag LR vergadering door een van de ledenraadsleden uit de regio

Ben Nijhof kon niet de gehele ledenraadsvergadering aanwezig zijn maar hij constateert dat men goed bezig is. Er is groeiend onderling vertrouwen. Er zijn een aantal dingen blijven liggen, maar de club die er nu zit, met inbegrip van de financiële commissie, zijn mensen die voor de zaak en het paard gaan en ze durven dingen aan te pakken. Bij de geledingen is meer rust. Het bestuur werkt daarnaartoe. Ben Nijhof spreekt de hoop uit dat de leden gaan ontdekken dat het bestuur vertrouwen verdient.

Inhoudelijk komt men steeds terug op het verslag van Mastenbroek. Er is voor getekend hier niet mee naar buiten komen. Wat moest gebeuren is gebeurd. Het verder naar buiten brengen van zaken zou onnodig mensen schaden, en het voegt niets toe.

Mastenbroek heeft een goed onderzoek gedaan, met aanbevelingen waarvan er nu een aantal worden opgepakt. Paul Tanck sluit zich hierbij aan.

Vragen vanuit de leden aan de afvaardiging Ledenraad

Henny Vloedgraven vraagt of het monitoren van DNA-fragmentatie is opgepakt na de instemming om bij spermaonderzoek te gaan kijken. Ben Nijhof antwoordt dat men daarmee bezig is. Jan Raaijmakers vult aan dat sperma van alle hengsten die afgelopen week goedgekeurd zijn nu wordt onderzocht. Zodra er antwoord is wordt hierover gecommuniceerd.

Op de vraag van de voorzitter of DNA-fragmentatie daarin wordt meegenomen of dat dit in een ander stadium gebeurt antwoordt Jan Raaijmakers dat dit nu gebeurt.

Sonja de Vries vraagt waarom dit pas nu gebeurt, en niet voor het centraal onderzoek.

Jan Raaijmakers legt uit dat men de hengsten tijdens het centraal onderzoek niet wilde laten springen. Niet van alle paarden is actueel sperma beschikbaar. Het is een kostbaar onderzoek. De hengsten die redelijk kans maken worden onderzocht. Het is niet altijd zeker dat de uitkomst van tevoren binnen is.

Sonja de Vries merkt op dat het sneu is als een goedgekeurde dekhengst niet kan bevruchten. Zij vraagt of misschien eerder kan worden begonnen.

Nynke Bakker licht toe dat onderzoek naar DNA-fragmentatie bedoeld is om te kijken in welke mate de DNA-fragmentatie de vruchtbaarheid beïnvloedt. Het onderzoek is al een paar jaar gaande. Het duurt even voor er voldoende monsters zijn. Deze hengsten worden onderzocht, maar het is geen selectie criterium dat reglementair is vastgelegd. Het is wel de bedoeling hier een criterium van te maken. Dan gebeurt het wel vooraf.

6. Financiën

a. Begroting 2022

Nynke Bakker vertelt dat dit jaar een financieel slecht jaar zal zijn, maar dat is conform begroting. Dit komt enerzijds door het doorschuiven van het tarief afdracht dekgeld, dat volgend jaar bij het tarief veulens erop komt. Anderzijds is corona een oorzaak. De hengstenkeuring heeft geld gekost in plaats van opgeleverd. Er zijn ook andere kosten gemaakt voor coronazaken.

Dit jaar kent de begroting een nulresultaat. Er zijn dit jaar best goede aantallen in primaire inkomsten. De ledenaantallen zijn stabiel. In Nederland is er groei, in het buitenland iets minder, dit heft elkaar op. De hengstenkeuring is voor volgend jaar normaal begroot, maar dit blijft een onzekerheid. Ook verderop in het jaar is er onzekerheid in het buitenland. Daar staat tegenover dat er geen reiskosten zijn als niet naar het buitenland wordt gegaan. Voor de stimulans en de afzetmarkt in het buitenland zou het wel goed zijn als er weer naar het buitenland gegaan kan worden.

De voorzitter vraagt waarom in de begroting van dit jaar de baten vanuit DNA- en gentesten zoveel lager is ten opzichte van wat vorig jaar gerealiseerd is en voor volgend jaar begroot is, ervan uitgaand dat het aantal dieren dat wordt getest hetzelfde blijft.

Nynke Bakker antwoordt dat gentesten voor fokmerries en stermerries worden gedaan. Verwachting is een daling omdat je op een gegeven moment alle fokmerries wel getest hebt. Die daling is iets extremer dan vooraf gedacht.

b. Vaststellen contributie en tarieven 2022

Vanuit het onderzoek van Mastenbroek en vanuit de Ledenraad is gevraagd of de tarieven marktconform zijn. Er is een benchmark uitgevoerd. Hierin zijn met name met KWPN en buitenlandse stamboeken meegenomen. De kosten voor een willekeurig lid met een paard dat naar een keuring gaat, een keer een veulen registreert en een keer naar de IBOP gaat zijn vergelijkbaar. Er zijn niet veel andere stamboeken die verkoopadministratiekosten hanteren. In de Ledenraad is ook gevraagd om een verlaging. Het bestuur heeft gemeend om dat gelijk te trekken aan de administratiekosten die de koper betaalt, van €31,80 naar €19,80. Jan Raaijmakers geeft aan dat dit het antwoord is op de vraag die Henny Vloedgraven onder 5a stelde.

De kosten voor IBOP liggen vrij hoog bij KFPS. Vanuit het strategisch plan is de gedacht dit meer te stimuleren. Het tarief daalt van € 159 naar €89.

Uit de benchmark kwam naar voren dat met name de hengstenselectie bij KFPS goedkoper is dan andere stamboeken. Het voorstel is om de kostenstijging via een verhoging van het inschrijfgeld neer te leggen bij degene die met een goedgekeurde stamboekhengst naar huis gaat en er het meeste profijt bij heeft.

Paul Tanck vraagt of rekening is gehouden met huisvestingskosten voor de aankoop van een nieuw bedrijfspand.

Nynke Bakker antwoordt dat de verschillende opties op dit moment worden onderzocht. Er zou ook opnieuw gehuurd kunnen gaan worden. Bij eventuele koop is het belangrijk om op een goed moment in de markt te stappen.

7. Jaarplan 2022

Nynke Bakker vertelt dat een aantal punten in het jaarplan zijn doorgeschoven uit 2021, en een aantal punten staan er langdurend op.

1. Stimulering fokkerij

De website wordt verder ontwikkeld en gebruiksvriendelijker gemaakt voor de fokker. Uit de enquête bleek dat er behoefte is aan verkoopondersteuning. In dezelfde enquête wordt aangegeven dat het stamboek zich misschien niet te veel met de handel moet bemoeien. KFPS zal onderzoeken of het iets kan betekenen in verkoopondersteuning, bijvoorbeeld door het houden van een veiling.

2. Onderzoek naar trainingsbelasting in het Centraal Onderzoek, vervolgonderzoek

Uit dit onderzoek uit 2020 kwam een gewijzigd trainingsschema voort. Dat is dit jaar ingevoerd. Ook wordt bekeken of het gewijzigde schema voldoende verbetering biedt voor de hengsten of dat verdere aanpassing nodig is.

3. Herintroductie Hengstencompetitie

Hengstenhouders zijn hier geen voorstander van. Het bestuur wil in deze vergadering peilen wat de fokkers vinden. Als zij dat toch graag willen dan zal KFPS daar haar best voor doen. Er wordt gedacht aan drie selectiewedstrijden op evenementen waar al veel Friese fokkers aanwezig zijn, bijvoorbeeld bij het Centraal Onderzoek, met de eerste twee jaar goedgekeurde hengsten, bij voorkeur onder het zadel. De voorzitter noemt het goed om de paarden te presenteren, en wijst op het belang van onafhankelijke jurering. Een aantal hengstenhouders zijn actief in de sport, en een aantal komt alleen naar kleine wedstrijden. Idee is een moment te creëren waar iedereen heen kan zodat fokkers niet alle wedstrijden af hoeven.

Sonje de Vries kan zich voortellen dat hengstenhouders het bezwaarlijk vinden aangezien het vaak belasten is in het dekseizoen, maar aan andere kant zien fokkers de hengsten te weinig. De vraag is of dat in competitieverband moet gebeuren. Bij de keuring blijkt ook dat de een meer inzetbaar is voor tuigen, en de ander meer voor dressuur. Zij stelt voor om fokdagen op te fleuren met een hengstencarrousel of hengstenpresentatie, waarbij de hengsten in een grote groep gepresenteerd worden. Fokkers kunnen de hengsten dan zien, zonder dat er een competitieverband is. Voor een carrousel moet getraind worden, maar een verplichte presentatie zou kunnen.

Jan Raaijmakers denkt erover om een wedstrijd te gaan verplichten om een vergelijkingsmoment te hebben. Dit zou buiten het dekseizoen zijn, misschien op de Centrale Keuring. Daar zijn veel fokkers. Hij vermoedt dat er een kleine groep voor de wagen is en een grote groep onder het zadel. Het begint met de vraag of er behoefte is onder de fokkers.

De voorzitter ziet een toegevoegde waarde voor fokkers door paarden bij elkaar te zien, maar adviseert erop te letten dat het ook centraal in Nederland plaatsvindt zodat iedereen gelijke afstanden heeft en er geen verschil is in stress onder de paarden door het rijden. Een andere mogelijkheid is een aantal momenten verspreid over het land te koppelen aan evenementen waar een selectie wordt getoond.

4. Onderzoek levensduur, resultaten analyseren en ontwikkelen van genetische parameters

Een student van de Universiteit Utrecht is het afgelopen jaar bezig geweest met onderzoek. Het is lastig om duidelijke parameters te krijgen. Dit onderzoek wordt vervolgd.

5. Onderzoek aangeboren afwijkingen: slokdarm, aortaruptuur, staart- en maneneezeem en cornage

Onderzoek naar slokdarm en aortaruptuur is gestart in Utrecht. Er is geen voldoende resultaat uit gekomen. Het onderzoek wordt vervolgd in Kentucky.

Het is lastig om paarden uit te zoeken op staart- en maneneezeem. Sommigen laten niet zien of ze het hebben omdat ze in een goede omgeving staan. Geprobeerd wordt om aan te sluiten op een onderzoek in Zwitserland.

Het cornage-onderzoek wordt volgend jaar gedaan. Dit jaar zijn al enters gescoped om te kijken of het überhaupt bij enters goed te zien is en of het nut heeft. Volgend jaar worden de enters van Boet 516 gescoped met daarbij een controlegroep. Een paar weken geleden was de stand circa 20 paarden. In het najaar komen de meeste enters op de kliniek dus dit zullen er inmiddels meer zijn. Mensen komen voor verschillende redenen op de kliniek en worden gevraagd om mee te doen, om een controlegroep te hebben. Het gebeurt in de kliniek in Wolvega.

6. Vruchtbaarheid: sperma stamboekhengsten, DFI

Dit loopt, zie 5b.

7. Fokwaarden: toevoegen van sportgegevens uit de wedstrijsport, hoogste stand

Dit is dit jaar niet gelukt door personeelwisselingen en wordt volgend jaar opgepakt.

8. Ontwikkeling hengstenadviesprogramma

Een stagiaire heeft dit jaar een tool ontwikkeld om van de fokwaarden een hengstenadviesprogramma te maken. Dit wordt doorontwikkeld. Verwantschap en inteelt moeten toegevoegd worden.

De voorzitter vraagt of de negatieve ervaringen bij KWPN worden gebruikt om het naar een hoger plan te brengen.

Nynke Bakker antwoordt dat dat gevolgd is. Het is duidelijk dat het goed moet worden neergezet en geen dingen moeten worden vergeten.

9. Inteelt: monitoring en finetunen

De berekening wordt jaarlijks externe aan het einde van het jaar gedaan. Positief is dat het de laatste jaren rond 0,5% toename per generatie zit. Het advies is om onder 1% te blijven. Het is goed om dit elk jaar in de gaten te houden zodat het laag kan worden gehouden.

10. Karakter: inzicht en stimulering

Een werkgroep gaat kijken of daar op andere manieren inzichten mee te verkrijgen zijn.

11. Introductie MijnKFPS-app

MijnKFPS werkt via e website goed, maar op de telefoon niet. Er is een app in concept klaar, in samenwerking met andere stamboeken zodat het financieel op een goede manier uit kan.

12. Structuur regio's en fokverenigingen

Met fokverenigingen is een in gesprek geweest. Dat wordt volgend jaar verder opgepakt. Het gaat er met name over dat in de statuten en reglementen goed te regelen. Dit hangt samen met punt 14. Dit is nu een urgenter punt, omdat je daar nu risico's loopt.

Marleen Slagers vraagt of het de bedoeling is dat een fokvereniging in een vaste regio komt of dat leden vrij blijven om te gaan waar zij willen.

Nynke Bakker antwoordt dat een regiolid nu vastzit in een postcodegebied. Over de fokvereniging staat daar reglementair niets over vastgelegd.

Jan Raaijmakers vult aan dat deze discussie nog loopt. Het idee is dat de mogelijkheid blijft om lid te zijn van de fokvereniging van voorkeur, maar in principe wordt iemand lid van de fokvereniging waar men eigenlijk thuishoort, en kan men van meerdere verenigingen lid zijn. Je mag op de tribune zitten waar je wilt. De regio's bepalen deze vergadering, terwijl fokverenigingen daar hun werk voor doen en er eigenlijk niets over te vertellen hebben. Daarom wordt gekeken naar een mogelijkheid om om fokverenigingen en regio's te integreren met behoud van zelfstandigheid.

Marleen Slagers brengt dat niet elk lid ook lid is van een fokvereniging.

Jan Raaijmakers denkt dat dat automatisch zou kunnen, maar dat heeft consequenties. Daarom wordt nog gekeken naar hoe het bijvoorbeeld werkt met contributie. Eerst wordt geprobeerd het met de buitenlandse leden goed op een rij te krijgen. Deze discussie gaat later pas spelen.

Sonja de Vries vertelt dat zij lid is van Groningen en Drenthe, maar als zij naar een vergadering gaat mag zij niet stemmen waar ze niet in het fokgebied valt. Het voelt vreemd als jouw stem niet meetelt en je je niet verkiesbaar kunt stellen.

Jan Raaijmakers sluit de discussie af, omdat deze op een later moment gevoerd gaat worden. Er zullen te zijner tijd voorstellen komen.

13. Kader en keuren: wijze van bemensing, structuur, klimaat en toekomstbestendigheid

Bestuur en inspectie zijn hiermee bezig.

14. Rechtspositie buitenlandse leden

Zie punt 12.

15. Aanbevelingen governance onderzoek

Een aantal van de aanbevelingen zijn vandaag geagendeerd. Met een aantal punten wordt volgend jaar verder gegaan, zoals cultuurverbeteringsprogramma, aanstellen van ledenraadsleden, selectieprocedure bestuursleden, communicatiebeleid (pers en social media), geschenkenbeleid, opleidingen en talentenplan van jury en samenwerking met andere stamboeken.

Henny Vloedgraven vraagt of het inteeltpercentage over alle generaties bekend is.

Nynke Bakker legt uit dat dit het verwantschapspercentage is wanneer je het met de hele populatie vergelijkt.

Sonja de Vries merkt op dat dit bij sommige hengsten dichtbij 20% zit.

Nynke Bakker zegt dat gemiddeld 17,5% is over het afgelopen jaar.

Sonja de Vries wijst erop dat het 20% van dekkende hengsten is.

De voorzitter meent dat het aan de fokkers is om hengsten te gebruiken bij merries die laaggedekt zijn.

Sonja de Vries ziet een rol voor het stamboek, mogelijk in de vorm van een advies of het meer onder de aandacht brengen.

De voorzitter zegt dat dit advies wordt uitgedragen. Men moet wel zelf nog beslissen.

Nynke Bakker beaamt dat verwantschap voortdurende aandacht verdient.

8. Benoemingen

- Ledenraad

Jan Raaijmakers vertelt dat er in Friesland één vacature is. Bosma treedt af. De regio mag met een voorstel komen.

Voordracht vanuit bestuur

- Fokkerijraad

Van der Meer, Van Weperen en De Haan treden af.

Voorgedragen worden Boersma, Spahn en Bouma.

Er treden drie leden af vanwege de eerdere samenvoeging van de Sportraad en de Fokkerijraad. De Ledenraad mag hier over stemmen.

- Hengstenkeuringscommissie

Vorig jaar is gezegd dat ieder jaar opnieuw bekend wordt gemaakt wie worden voorgedragen.

Dat zijn Terpstra, Terpstra en Van de Woudenberg. Van Gastel fungeert het komende jaar als aspirant inspecteur en volgt waarschijnlijk volgend jaar Van de Woudenberg op, die in goed overleg nog een jaar blijft.

- Hengsten(her)keuringsjury

Dezelfde als vorig jaar

Zwaga, Hellinx en Bart Bax.

- Verrichtingsjury

Werkman stopt als trainingsleider voor het VO en bij de ABFP. Hij is bereid gevonden om zitting te nemen in de verrichtingsjury. Van der Wal is voorgedragen als verrichtingsjury.

Per 1 januari worden twee juryleden benoemd als aspirant inspecteur. Dit zijn Van der Meulen en Gasseling.

Aan de teamomschrijvingen van de jury wordt senior jurylid toegevoegd. Deze functionaris kan in het buitenland voorzitter zijn van de keuringsjury, is actief bij opleidingen en kan taken van de inspectie uitvoeren (maar is geen inspecteur). Voorgedragen voor deze functie wordt Thijssen.

De Ledenraad stemt hier volgende week over.

9. Herformulering KFPS-fokdoel

Jan Raaijmakers vertelt dat het streven is iedere 10 tot 15 jaar een nieuwe omschrijving van het fokdoel te maken. Dit jaar wordt dit opnieuw gefinetuned. Het fokdoel gaat uit van het alleroptimale in alle facetten. Er zal voorlopig, of misschien wel nooit, een paard zijn dat hier aan alle onderdelen op voldoet. Het bestuur laat zich bij de aanwijzing of goedkeuring van de hengsten niet leiden door het fokdoel, om te voorkomen dat het bestuur op de stoel van de inspectie plaatsneemt.

Raskenmerken zijn leidend, met de positionering van het Friesch paard in het spectrum: een betrouwbaar gebruikspaard, Het is niet alleen sportpaard, en ook voor de semiprofessional.

Aan de raskenmerken karakter (betrouwbaarheid) en sportaanleg wordt eenzelfde gewicht toegekend. Voorheen was dit 60/40. Gezondheid en levensduur worden als basisvoorwaarde toegevoegd.

Udo de Haan heeft geen aanvullingen.

Sabien Zwaga meent dat in het keuringsbeleid de weging nog 60/40 is. De opmerking is misschien uit het fokdoel gehaald, maar de verhouding is niet gewijzigd.

Nynke Bakker beaamt dat het in de keuringsbaan nog 60/40 is. Wel is veranderd dat karakter/betrouwbaarheid van het paard toegevoegd is aan het fokdoel, en volledig gelijkwaardig aan raskenmerken en sportaanleg.

Sabien Zwaga denkt dat het belangrijk is om te stellen dat karakter en gezondheid net zo belangrijk zijn als exterieur en sportaanleg in het fokdoel. Keuringen zijn een klein onderdeel van het willen bewerkstelling van het fokdoel. Er zijn ook aanlegtesten, maar in keuringsbaan blijft de 60/40-verhouding bestaan.

Jan Raaijmakers beaamt dat dit het geval is.

Vanuit haar achtergrond als veterinaire vraagt de voorzitter of in het hengstenkeuringsreglement criteria worden gehangen aan de omschrijvingen van bijvoorbeeld de vruchtbaarheid met acceptabele spermaproductie.

Nynke Bakker antwoordt dat dit een leidraad is waar alles aan hangt. Specifieke eisen en kenmerken liggen vast in de diverse reglementen.

Sabien Zwaga voegt dat dit ook voor het exterieur geldt. Dat beschrijf je in een uitvoeringsbepaling. In het fokdoel staat stap en draf eerst bij exterieur maar nu bij sportaanleg.

Jan Raaijmakers vult aan dat het bestuur van mening is dat hengsten hier niet op beoordeeld gaan worden omdat dit een leidraad is die verder beschreven wordt in specifieke reglementen.

10. Hengstenkeuringsreglement: integratie diverse reglementen hengstenselectie

Met de integratie van diverse reglementen hengstenselectie

Jan Raaijmakers vertelt dat er twee reglementen waren: Centraal Onderzoek en hengstenkeuringsreglement. Het bestuur wil deze samenvoegen om discrepantie te voorkomen.

Daarnaast wordt het huishoudelijk reglement aangepast.

Geïntegreerd wordt de bevoegdheid van het bestuur naar aanleiding van een bindend advies en de publicatie van een rapport binnen een week na goedkeuring. Het kantoor wordt gecompimenteerd met de recente primeur waarbij binnen een uur werd gepubliceerd aan de nieuwe eigenaren.

a. Wijziging reglement hengstenkeuring

Naar aanleiding van het gebeuren vorig jaar met Boet 516 is de rol van het bestuur aangepast. Het bestuur kon toen niet tegenhouden. In het nieuwe reglement heeft het bestuur het laatste woord, in het kader van het algemeen belang (gezondheid, eventuele afwijkingen). In het rapport werd ook gesproken over fokdoelen. Het bestuur heeft daar afstand van genomen.

Een hengst met dermate veel afwijkingen hoeft niet altijd nadelig te zijn, maar de samenkomst van veel afwijkingen kan niet acceptabel zijn. Dat kan dan eerder worden aangegeven aan de hengsteigenaar.

Het stuk komt in de Ledenraadsvergadering op 26 november 2021 aan de orde. Er wordt nu nog gekeken of wijzigingen nodig zijn.

De voorzitter vertelt dat KHNS volgend jaar andere vaccinatie-eisen gaat stellen. Nynke Bakker weet dat dit meegenomen moet worden in het hengstenkeuringsreglement.

De voorzitter oppert om, gezien de besmetting in Valencia, verplicht te stellen dat hengsten tegen Rhino gevaccineerd zijn, als goede basisenting voordat ze met zijn allen gehuisvest worden, om de infectiedruk te verlagen.

Nynke Bakker vertelt dat men bij ABFP een tweede enting daar krijgt. In Warga moeten de paarden bij aanlevering al twee keer geënt zijn. Dit is afgelopen jaar aangepast (nav Rhino uitbraak) Zij weet niet wat in het reglement van het Centraal Onderzoek staat.

De voorzitter wijst erop dat merries beter van tevoren gevaccineerd kunnen worden omdat twee entingen een dip opleveren.

Jan Raaijmakers neemt dit mee voordat het aan de Ledenraad wordt voorgelegd.

In de beleving van Sonja de Vries was het afkeuren van hengsten op nakomelingenonderzoek afgeschaft, maar zou er een rapport komen waardoor een fokker zijn keuze verlegt. Nu leest zij afkeuren toch mogelijk is.

Jan Raaijmakers legt uit dat dit altijd in het reglement stond, maar het gebeurde niet. Hij meent dat het erin moet blijven staan, omdat het een keer zo kan zijn dat een hengst zo slecht fokt dat je hem wilt afkeuren en dat voor iedereen duidelijk is.

b. Wijziging huishoudelijk reglement artikel 106

Niet besproken.

11. Registratiereglement: wijziging normering sportpredicaat

Dit gaat alleen over samengesteld mannen. Er is bijgekomen dat het nu wel kan in het kader van het sportpredicaat en de elite. Het is een eis dat het betreffende paard alle drie de disciplines zelf doet. Hier komt controle op.

Udo de Haan voegt toe dat samengesteld weinig werd meegenomen, ook niet bij het elitepredicaat allround. De normering stond ook niet meer correct omschreven omdat klasse 1-4 veranderd is naar L-Z. Dit is puur een aanpassing om het weer kloppend te maken.

12. Keuringsreglement: uitgestelde keuringsdatum zogende Ster- en Kroonmerries

Er komt een voorstel op de ledenraadsvergadering dat paarden die een veulen gekregen hebben na 30 april nadat de centrale keuring is geweest op een stamboekkeuring voorgedragen kunnen worden. Als ze een eerste training krijgen worden ze uitgenodigd voor de promotiekeuring. Daarna komt er een keuring waarbij die paarden nogmaals gepresenteerd kunnen worden en ze kroon of model kunnen worden. Er komt een rubriek bij voor de stermerries en de kroonmerries de stamboekkeuring, zodat die merries van tevoren een veulen grootgebracht kunnen hebben. Deze mogelijkheid komt voort uit deze regio. Voor de drie of vier stamboekkeuringen die na de Centrale Keuring gehouden worden geldt dat veulenboekmerries die daar ster worden en eventueel hun eerste training zouden krijgen niet naar de promotiekeuring mogen.

Henny Vloedgraven vraagt hoeveel tijd er tussen promotie en keuring zit. Jan Raaijmakers antwoordt dat de laatste keuring in oktober is. De wens is de promotiekeuring ook in oktober te doen. Er wordt nog gekeken waar het mee te combineren is.

De voorzitter wijst erop dat de geur wel rondgaat als er hengsten en merries zijn, ook al staan de hengsten op stal.

13. Evaluatie keuringsseizoen 2021

Jan Raaijmakers vertelt dat de enquête is verstuurd onder 1.100 inzenders in Nederland. Er hebben ruim 600 personen gereageerd.

Afgelopen jaar waren er 30 locatiekeuringen, 10 fokdagen en 5 stamboekkeuringen. De vraag is gesteld hoe de keuring is bevallen op de trainingsstal. Ruim driekwart van de respondenten vindt dit goed of uitstekend.

Over de fokdagen is pakweg 75% best tevreden.

Op de vraag waar men volgend jaar voor kiest als er locatiekeuringen en fokdagen zijn geeft een meerderheid aan dat zij op een locatiekeuring zouden komen.

Voor de veulens kiest 35% voor een fokdag, en 26% voor een locatiekeuring.

Suggesties voor keuringen volgend jaar:

- 50% had geen suggesties, 'ga zo door'.
- Meerdere malen: blind keuren. Dit kan nooit helemaal omdat veulens van jonge hengsten apart worden gedaan. Inspecteurs en juryleden geven aan dat zij niet weten van wie een paard is en ook niet altijd wat de afstamming is.
- Livestream laten bestaan. Jan Raaijmakers geeft aan dat dit komend jaar wordt gedaan.
- Positieve toelichting
- Meer uniformiteit en bijscholing van de juryleden. Jan Raaijmakers vertelt dat hier veel tijd aan wordt besteed. Het wordt door vrijwilligers gedaan en de tijdsbesteding lijkt op het maximum te zitten.

In overleg tussen bestuur, inspectie en directie is het voorstel voor keuringen in 2022

- Het gaat in het begin alleen over Nederland
- Locatiekeuringen in de maanden 15 april tot en met 15 juni
 - o Maximaal twee locatiekeuringen per stal
 - o Gemiddeld twee locatiekeuringen per week
 - o Minimaal 25, maximaal 40 paarden
- Rubrieken: 3jr e.o. veulenboekmerries/ruinen, 4jr e.o. stamboekmerries/ruinen, 3jr e.o. veulenboekhengsten en veulens
- Stamboekkeuringen in de maanden 15 april tot en met 15 juni, drie à vier verdeeld over Nederland
- Fokdagen in de maanden (eind juni) juli en augustus
- Rubrieken: 3jr e.o. veulenboekmerries/ruinen, 4jr e.o. stamboekmerries/ruinen, 3jr e.o. veulenboekhengsten en veulens + primering van enters, twenters, stermerries, kroonmerries en modelmerries
- Centrale keuring in september
 - o Rubrieken: kroonmerries en modelmerries, promotierubrieken voor ster- en kroonmerries die een eerste premie hebben behaald. Daarnaast keuring van veulens, enters en twenters.
- Stamboekkeuringen en veulenkeuringen in de maanden september en oktober
 - o Rubrieken: 3jr e.o. veulenboekmerries/ruinen, 4jr e.o. stamboekmerries/ruinen en veulens en gezoogde ster- en kroonmerries. Eerste premie niet gezoogd kunnen niet voor promotie kroon of model.
- Oktober na de stamboekkeuringen een promotiekeuring gezoogde eerste premie ster- en kroonmerries.
- Buitenland:
 - o Spreiding over alle maanden waarbij er maximaal drie keuringen inclusief Nederland per moment (weekend) kunnen plaatsvinden
 - o Minimaal 25 paarden per keuring
 - o Uitzondering minimaal 15 paarden bij een keuring eenmaal in de twee jaar.

Streven is dit begin volgend jaar definitief te maken en dan ook bekend te maken wanneer en hoeveel keuringen er volgend jaar zijn.

Sonja de Vries vindt het een mooie indeling omdat op deze manier de fokdagen toch ook blijven bestaan. Zij wil een lans breken om de fokdagen niet meer bij een hengstenhouder te houden. Marleen Slagers en de voorzitter sluiten zich hierbij aan. Jan Raaijmakers antwoordt dat bij de fokverenigingen is besproken dat deze op neutraal terrein gehouden worden, maar er is nog geen besluit genomen.

De fokdagen zijn voor het stamboek een visitekaartje. KFPS kan en wil niet zonder locatiekeuringen, maar de fokdagen worden gekoesterd.

Paul Tanck vindt het een groot verschil of ze op zand of gras plaatsvinden.

Jan Raaijmakers antwoordt dat de locatiekeuringen ook niet allemaal op gras waren. Er wordt altijd naar het optimale gestreefd. Hij verwacht komend jaar meer fokdagen op zand maar niet bij fokverenigingen.

Sonja de Vries vraagt of het bestuur niet bang is voor problemen met hengstenhouders door het aantal paarden op locatiekeuringen te beperken, omdat zij daar minder paarden kunnen klaarmaken.

Jan Raaijmakers verwacht wel discussie maar hij noemt het een kwestie van indeling. De fokdagen komen erachteraan. FKPS zou graag zien dat er meer paarden later getraind worden die dan naar de fokker kunnen. Voorheen kon dat ook.

De voorzitter merkt op dat het verzoek om als deadline van locatiekeuringen 1 juni aan te houden in plaats van 15 juni om fokdagen te stimuleren niet terugkomt in het voorstel.

Jan Raaijmakers antwoordt dat 30 juni was, en nu 15 juni is. Ze moeten twee fokdagen kunnen houden. Er is bekeken of er zes weken tussen zitten om te kunnen trainen. Daarom staat 15 juni in dit voorstel.

De eerste groep kan redelijk vroeg beginnen, er is twee maanden tijd.

De voorzitter wijst op het animo voor fokdagen.

Het bestuur streeft ernaar het keuringsgebeuren voor volgend jaar in januari op de website te publiceren, ook voor de voorbereiding van de stallen. Vorig jaar was het probleem dat door corona te laat duidelijk werd of fokdagen doorgingen of niet. Het is begrijpelijk dat mensen dan voor een alternatief kiezen.

De voorzitter herhaalt de oproep voor het verzetten van de datum naar 1 juni, en voor neutraal terrein.

Cijfers evaluatie keuringen Nederland 2021

Sabien Zwaga krijgt het woord. Aan het einde van het seizoen draait het kantoor de cijfers uit. Dat gebeurt niet tijdens het seizoen. Het is om te zien hoe er gekeurd is.

De veulenprimering van de afgelopen vier jaar in Nederland is in kaart gebracht. In 2020 waren er uitsluitend locatiekeuringen. Op diezelfde dag vond ook de coronamodelverklaring plaats. 2020 is daarom niet vergelijkbaar met 2018, 2019 en 2021.

Na het coronajaar zit het aantal veulens weer op het gebruikelijke aantal van ongeveer 1.000 gekeurde veulens.

Verdeling: 20% eerste premies, 55% tweede premies, 21% derde premies. Deze verhouding wordt nagestreefd. De inspectie ziet graag meer veulens op de keuring. Slechts 40% van de geboren veulens komt naar de keuring. In januari evalueren inspectie, jurycorps en de nieuwe manager het keuringsbeleid. Dan wordt ook gekeken naar de veulenprimering. Er zijn veel vragen om veulens die kreupel worden tijdens de keuring misschien niet te beoordelen omdat een blessure snel is opgelopen. Op die manier wordt het misschien aantrekkelijker.

Marleen Slagers vertelt dat zij vaak met veulens naar een keuring gaat. Zij denkt dat niet meer mensen gaan omdat de voorbereiding intensief is, maar vaak ligt het ook aan de benadering naar de fokker toe. Die is blij met zijn veulen, maar verlaat de keuringsring niet altijd met een positief gevoel.

Sabien Zwaga vertelt dat het stamboek trots is op het Friese paard. Het is een uitdaging een goede beoordeling op een positieve manier te benaderen. Bij de selectie van nieuwe juryleden is communicatie een competentie die de aandacht vraagt. Ook huidige juryleden krijgen daar training in. Door de omstandigheden is dit de laatste twee jaar niet door gegaan. Een jurylid let op lichaamshouding en intonatie, maar moet ook een bepaald talent hebben. Het is niet allemaal te trainen. De voorzitter vult aan dat het ook niet de bedoeling is het huidige team aan de kant te schuiven. Geprobeerd wordt bij te schaven.

Sabien Zwaga licht toe dat hier veel aandacht aan wordt besteed. Een jurylid en inspecteur moet steeds meer competenties hebben: oplossend vermogen, teamverband, communicatief sterk, paardenkennis etc. Het is lastig om in één persoon te vinden en een omslag te maken vanuit de vorige manier van werken. Iedereen is nodig. Als iemand sterk is in de toelichting wordt geprobeerd die rol toe te dichtten, als iemand sterk is in lineair scoren krijgt hij of zij die rol.

Primering driejarigen

Bijkomend voordeel van locatiekeuringen is dat er 100 driejarigen meer gekeurd zijn ten opzichte van voorgaande jaren.

Het afgelopen jaar was het sterpercentage bijna 45%. Vorig jaar was dit vrij hoog, 55%. Met name het cijfer voor de draf bleek een halve punt hoger. Paarden zijn op locatie in de eigen box. Doordat ze niet hoeven te reizen komt de draf misschien beter uit de verf. Vooraf werd gedacht dat stap beter uit de verf zou komen maar dat is niet gebleken. De norm was altijd 35%. Je keurt wat je ziet, als de kwaliteit daar is dan is die daar. Er was weer een hoog aantal eerste premie paarden, te weten 55.

Er zijn 280 paarden naar locatiekeuringen geweest, en 184 naar fokdagen. Dit is logisch gezien het aantal locatiekeuringen en fokdagen. Relatief waren er meer eerste en tweede premies bij de fokdagen. Zelfs bij stamboekkeuringen waren er eerste-premiepaarden. Het is fijn dat het percentage ster niet afwijkt op locatiekeuringen of fokdagen.

4-6 jarige stermerries

De afgelopen jaren was er een daling in het aantal stermerries dat naar fokdagen ging. Vorig jaar was er een stijging, afgelopen jaar waren er weer bijna 100 4-6 jarigen stermerries. 42% heeft eerste premie behaald en daarvan is 60% voorlopig kroon geworden

7 jaar en oudere stermerries

Vaak zijn 7-jarige merries al meerdere keren aangeboden.

Van de 23 aangeboden merries hebben er vijf een eerste premie gekregen en 6 zijn kroon geworden.

Kroonmerrie

Van de 41 aangeboden kroonmerries is bijna 70% kroon geworden.

Het team is altijd wisselend, maar het komt eigenlijk altijd op dezelfde cijfers uit. Er is een natuurlijk balans.

Paarden op Centrale Keuring

Vorig jaar was er geen Centrale Keuring. Dit jaar waren kroon en model bij elkaar om uit het hoogste predicaat de besten te kiezen. Er was een groot aantal driejarigen, daarom is in twee banen gekeurd.

Paarden kroon en model

Het afgelopen jaar kwamen er 49 kroon en 10 model bij. Dat is vergelijkbaar met 2018 en 2019. Het locatiekeuringenjaar 2020 gaf uitschieters. Dit pleit ervoor om een kroon en modelverklaring in een groep op een Centrale Keuring te doen.

Herkeuring

Dit is bedoeld als beroepsmogelijkheid voor paarden die op de eerste keuring niet goed konden bewegen.

Er zijn vorig jaar 56 paarden aangeboden, waar dit de laatste jaren rond de 100 lag. Het grootste deel blijft gelijk, maar er zijn ook altijd paarden die verhoogd worden. Dat betreft dan voornamelijk beweging. Het geeft een consistent beeld.

Sonja de Vries vraagt of er cijfers zijn van eerdere locatiekeuringen waarbij eerste premies nog een keer overgekeurd werden voor het geval de Centrale Keuring niet doorging. Misschien zijn er toen paarden gelukkig op de Centrale Keuring gekomen die toen als model waren aangemerkt.

Sabien Zwaga antwoordt dat niet geïnventariseerd is. De tweede keuringen zijn door inspecteurs voor zichzelf gehouden omdat het een noodoplossing was. Het is niet voor openbare publicatie, maar wel interessant voor monitoring. Zo kun je jezelf scherp houden. Hier is zij nog niet aan toegekomen.

De voorzitter bedankt Sabien Zwaga. Het is knap dat het door de jaren heen op zelfde aantallen blijft uitkomen.

Sabien Zwaga refereert aan de opmerking in de enquête over meer bijscholing en uniformeren. De inspectie moet misschien meer uitdragen wat aan opleiding en uniformering gebeurt.

Jan Raaijmakers herhaalt de vier termen die belangrijk blijven: verbondenheid, betrouwbaarheid, professionaliteit en respect naar elkaar blijven uitdragen.

14. Rondvraag

- a. Ben Nijhof verwijst naar een recent artikel in de Paardenkrant over de aangewezen hengsten. Hij spreekt zijn zorg nogmaals uit om op te passen voor het dierenwelzijn. De inteeltproblematiek moet in de gaten worden gehouden. Sonja de Vries onderschrijft dat dit een probleem kan worden.
- b. Zowel Manuel Gasseling als Linda Nijhuis noemen de presentaties een duidelijk verhaal.
- c. Paul Tanck bedankt voor de ontvangen bloemen.
- d. Marleen Slagers had haar dochter Melle niet officieel aangemeld voor de vergadering. Zij had gedacht dat de uitvoeringsbepaling hengstenkeuring zou worden meegenomen. Dit artikel was meegestuurd in de uitnodiging. Bij 1.1. is benoemd waar de eerste keuring op 1 november plaats vindt. Zij vraagt of dit alleen voor dit jaar is, of dat dit voor altijd de locatie is.
Er is naar drie locaties gekeken, waarbij rekening moet worden gehouden met de planning van de KWPN-keuring. Aansluiten bij KWPN kon deze keer niet, maar hier wordt in de toekomst wel naar gekeken, ook vanuit het oogpunt van de spreiding van kosten.
- e. Marleen Slagers vond het prettig dat ook inspectie en fokkerijraad aanwezig waren in deze vergadering. Het is zorgwekkend dat er weinig leden uit het gebed aanwezig waren. De voorzitter beaamt dat bij een livevergadering meer leden komen. Jan Raaijmakers roept op om uit te dragen dat het de moeite waard was.
- f. Sonja de Vries zegt dat de website traag is, vooral bij het opzoeken van paarden om bijvoorbeeld inteelt te berekenen. Nynke Bakker beaamt dat dat op dit moment een probleem is. Er wordt aan gewerkt maar het is helaas nog niet opgelost.
- g. Sonja de Vries wil een lans breken om weer actief op doping te gaan testen, op de hengstenkeuring en misschien ook op fokdagen en merriekeuringen, en ook op voorrijdagen. Eerder werden er nummers opgenomen uit de catalogus die naar de dopingkeuring moesten. Dat is haar de laatste jaren niet meer opgevallen. Zij heeft begrepen dat het kostbaar is, maar denkt dat het belangrijk is om steekproefsgewijs op doping te controleren.
Jan Raaijmakers antwoordt dat dit in 2022 gaat gebeuren. Het kan gebeuren over de gehele breedte

- h. Sonja de Vries sluit aan op de opmerking van Ben Nijhof inzake dierenwelzijn. Begin dit jaar heeft zij van zes ABFP-testen de leeftijden opgezocht van de paarden die deelnamen. Met name in januari/februari/maart waren de meeste paarden op papier nog geen drie jaar. Sonja de Vries roept op tot meer attentie dat paarden die aan de ABFP-test meedoen de drie jaar hebben aangetikt. Jan Raaijmakers antwoordt dat dit de aandacht heeft. Bij IBOP wordt dit niet geaccepteerd en bij ABFP ook niet. Vanuit het oogpunt van dierenwelzijn lijkt het erop dat die regels op korte termijn aangepast worden. KFPS gaat daar dan in mee maar wil er als stamboek niet op vooruit lopen. Het heeft de aandacht.
Udo de Haan brengt in dat KWPN 35 maanden heeft genoteerd. KFPS kan hierop aanhaken. Nynke Bakker antwoordt dat stamboeken vanuit de koepel werken aan een welzijnsplan. Daar wordt dit in meegenomen.
- i. Henny Vloedgraven heeft een vraag over de uitspraak over een DNA-afstemmingsprocedure eerder dit jaar. KFPS is veroordeeld tot het betalen van schade. Hij heeft in de Ledenraad meerdere malen bepleit zowel aan moeders- als aan vaderszijde wordt onderzocht en bepaald. Dit betreft een kerntaak van het stamboek. Hij zou willen dat het bestuur met maatregelen komt om dit in de toekomst te voorkomen. Nu ziet hij geen resultaat dat de maatregelen die er nu liggen afdoende zijn.
Nynke Bakker vertelt dat maatregelen al zijn genomen. De zaak speelt al een heel aantal jaren. Het gaat om een vaderschap dat niet klopt. Door onbekende reden is dit niet op tijd gecommuniceerd met de eigenaar. Er zijn regels opgesteld waardoor dit op dit moment niet meer kan gebeuren. De vader wordt in ieder geval gecontroleerd, en als moeder bekend is wordt dat ook meegenomen. Dit geldt voor alle stermerries. Jan Raaijmakers vult aan dat het nog een paar jaar duurt voordat dit waterdicht is.
- j. Henny Vloedgraven reageert op de aankondiging van dopingcontrole in het volgende jaar. Hij vraagt wie er aansprakelijk is als een merrie op trainingsstal wordt betrapt op doping. Jan Raaijmakers antwoordt dat de eigenaar altijd aansprakelijk is. De voorzitter vult aan dat de trainingsstal de eigenaar moet informeren als ze iets toedienen. Henny Vloedgraven voorziet dat een onrechtvaardige situatie kan ontstaan en vraagt om een suggestie hoe dat te voorkomen is.
- k. Volgens Jan Raaijmakers is het niet aan het stamboek om daar een oplossing voor te vinden. Degene die het paard in training geeft moet duidelijke afspraken maken.
Sonja de Vries oppert om een contract met de stal op te maken als je een paard in training brengt. Sabien Zwaga zegt dat je kunt aangeven dat je in het kader van het welzijn geen doping wilt gebruiken als je je paard in training brengt.
De voorzitter adviseert goed vast te leggen of je toestemming geeft voor medicijngebruik. Maak het zichtbaar, dan wordt het gebruik teruggedrongen.
Jan Raaijmakers hoopt dat de controles een preventieve werking hebben. In de wandelgangen is dit al bekend.
- l. Henny Vloedgraven feliciteert de inspectie, het MT en het bestuur met de goede afloop van dit jaar. Hij bedankt voor de goede Centrale Keuring en de top fokdag, ondanks de perikelen.
Jan Raaijmakers vertelt dat het voor het bestuur ook een verademing was, met talloos publiek.
- m. De voorzitter zegt dat het steeds moeilijker is om meerdere embryo's bij één merrie geregistreerd te krijgen. Het geeft frustratie bij fokkers dat dit niet wordt opgelost. Zij verzoekt Nynke Bakker hier nogmaals naar te kijken.
Sonja de Vries vertelt dat het ook al bij de Fokkerijraad is neergelegd. Als je met een Friese draagmerrie op keuring komt kan niemand zien dat het een draagmerrie is met een veulen van een andere merrie. Het lijkt Nynke Bakker goed om dit in het boekje te vermelden. Het staat wel op de lijst van de ringmeester bij de Centrale Keuring. Jan Raaijmakers en Nynke Bakker nemen dit punt mee.
- n. Marleen Slagers vraagt of voor de Hengstenkeuring ook catalogi besteld kunnen worden als geen publiek wordt toegelaten. Nynke Bakker antwoordt dat dit online te bestellen wordt.

- o. De voorzitter brengt ter sprake dat het bestuur maar vier kaarten ontvangt, terwijl het bestuur uit meer leden bestaat. Het is jammer dat op deze manier de vrijwilligers van fokverenigingen in het bestuur op deze manier niet zo gewaardeerd worden.
Jan Raaijmakers vertelt dat in het zuiden de oplossing al vele jaren is dat de overige kaarten door de fokvereniging betaald. Bij het beschikbaar stellen van kaarten zijn de lijsten doorgenomen. Er moet ergens een grens worden getrokken. Afsproken is daar in ieder geval dit jaar niet van af te wijken. De voorzitter hoopt dat dit volgend jaar wordt herzien.

15. Sluiting

De voorzitter bedankt voor de heldere uiteenzetting. Zij bedankt daarnaast allen voor de fijne bijdrage. Ze kijkt tevreden terug op een goede vergadering met helaas weinig opkomst van leden. Jan Raaijmakers dankt allen voor de medewerking zodat de vergadering een succes werd.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.33 uur.